

בני אמונים

עלון לחזק עגית אמן בקרב בני הנעורים

יוצא לאור על ידי ארגון בני אמונים ת.ד. 102 בני ברק

איד תשע"ו

הלכות אמן בסדר הא-ב

בעלונים הקודמים הבאנו את ההלכות המתחילות באותיות א-ו [אבר, בטלה, גדושה, דרך, אגב, תגיה, ואהבת]. בעלון זה נמשיך בשתי הלכות נוספות המתחילות באותיות ז-ח.

ז. זכו הרבים – ראוי לכל אדם להודות לברך ברכותיו בקול בפני אחרים, כדי לזכות את הרבים שייענו אחריו אמן. ככל שיענו אחריו אנשים רבים יותר – פן יגדל שכרו. בנוסף לכך, המברך את ברכותיו בלחש הכי זה גזול מצוה מחברו (ספר חסידים' רנ"ד; פלא יועץ אמן; מחצה"ש אר"ח ט"ב שם הרמ"ע מפאנו).

ח. חלק מהברכה – 'אמן' הגה חלק מהברכה, ולפיכך ברכה הנענית באמן הגה חסובה יותר. חז"ל קבעו ששכר ברכה הוא 'עשרה זהובים', אך זאת בתנאי שברך בפני אחרים שיענו אמן, ולא לשברך בינו לבין עצמו. מספר על גדולי ישראל שהקפידו לא לברך אם לא היה מי שיענה אמן אחריהם (ש"ך ח"מ שפ"ד משנ"ב קס"ו; שו"ת 'תשובה מאהבה' אר"ח ס' ריב).

שיאלת חכם

בהגדה של פסח מופיעה פסקה מפרסמת שעליה יש לכוון בברכות השחר. מהי? (מקור חובה!)

תשובות נמו לשאלת בני אמונים' ת.ד. 102 בני ברק. בין השולחים יגדלו פרסים וקרי ערה.

משיב פהלכה

תשובה לשיאלת חכם מהעלון הקודם

בעלון הקודם הובאה השאלה: היכן בברכות השחר מקיימים אנו את דברי חז"ל (ברכות לג ב): "חב אדם לברך על הרעה פשם שהוא מברך על הטובה?"
התשובה: בהגהות 'חכמת שלמה' כתב הגאון רבי שלמה קלוגר (או"ח סי' מו) שבברכת 'שעשה לי כל צרכי' מקיים האדם את מאמר חז"ל: "חב אדם לברך על הרעה פשם שמוברך על הטובה", שהרי בכל יום הוא מודה לקדוש ברוך הוא שעשה לו כל צרכיו ומקפיד להודות גם בזמנים שעברו עליו קשיים וצרות חלילה. ואלמלא מאמר חז"ל זה – פיצד יכול היה לברך בזמנים קשים, הרי ברכתו זו היתה ברכה לבטלה!?

מאשדוד מירושלים ילדי משפחת טאופר מנהליה בנימין פולק מבית שמש שרה פרץ מבית שמש מרחובות

להקן שמות הזוכים במצומה דיגיטלית בהקלה שהתקיימה בין שולחי הפתרונות לשיאלת חכם' וחיית 'משיבים חזקים' שהתפרסמו בעלון הקודם:

בשער השחר

לדי 'בני אמונים' היקרים.

עומדים אנו עתה בימים הקדושים של ספירת העומר, אותם ימים נשגבים המזכירים בין חג הפסח לחג השבועות.

בין שילל שמוותי וכנאיו של חג הפסח נקרא הוא גם "חג האמונה", כיון שבחג זה אנחנו מחזקים בכל שנה מחדש את אמונתנו בבורא עולם שהוציאנו ממצרים בידו החזקה ובזרועו הנטויה, ובחר בנו להיות לו לעם סגלה ולקבל את תורתו הקדושה והיקרה מפז ומפנינים.

על הקשר שבין האמונה לעגית אמן כתב רבנו בחיי בפרשת בשלח (שמות יד ב): "ומפני שהאמונה יסוד כל התורה כלה תקנו לנו רבותינו זכרונם לברכה בתפלה ובברכות לענות אמן שהוא נגזר מלשון אמונה ומלשון הודאה, שמקבל עליו דברי המברך ומודה בהם".

בהמשך דבריו באר רבנו בחיי את הדברים לעמקם, אך הבה וננסה יחדיו להבין את הענין כפשוטו: זכינו ואנו אומרים ברכות רבות בכל יום, עד שהדבר הפך אצלנו להרגל. דרך העולם היא שמעשי הרגל הנעשים אצלנו בטבעיות – איננו חושבים על עצמתם ומשמעותם. אך למעשה, כל ברכה בפני עצמה היא ממש בגדר המלכה ה' בעולם!

כן, ברכה בכונה היא הודאה והכרה במלכות ה', והעונה "אמן" לברכה משתתף בהמלכה זאת ומחזק את אמונתו בבורא עולם.

גם 'אמן' על אף היותה מלה קצרה, כוללת בתוכה הכרזה אדירה שה' הוא מלך העולם. כפי שאמרו חז"ל בגמרא (שבת קיט ב) שהמלה "אמן" היא ראשי תיבות א-ל מלך נאמן.

לאחר שהבנו את הקשר בין אמן לאמונה, מעתה, נוכל גם להבין את דבריו הנפלאים של בעל 'מגלה עמקות' (פרשת ואתחנן): "כי עשר אמונה נחלה בעגית אמן".

הבה נקבל על עצמנו להעלות בקדש בימי הספירה, ונחליט שאיננו מותרים על אף אמן! איננו מפסידים את הזכות להמליך את השם בעולם ולהגיע לחג מתן-תורה מחזקים באמונה ושיכים לממליכי ה' יתברך בעולם.

גם החדש, העלון האהוב עליכם גדוש בכל טוב, במדור חדש ומרתק ובספור מרגש, וניעז לספק לכם דקות הנאה צרופה, קריאה מענגת, התעלות וידע רב ואיכותי. אנו מאחלים לכם לני מברך, בשורות טובות ובהצלחה בכל.

שלכם, מערכת 'בני אמונים'.

חברים כל ישראל ונאמר אמן

בימי ספירת העומר, המסגלים לתקון המדות ולחזק מצות:

"ואהבת לרעהך כמוך"

נתחזק כלנו באמירת ברכות השחר בתברותא ובעגית אמן הכוללת בתוכה 'בין אדם לחברו', בכך שהעונה משלים את ברכת רעהו, וגם 'בין אדם למקום' בכך שבאמצעותו מתגדל ומתרום שם ה' (ראה מח"ס שיק על התורה כי תבא).

בנוסף תשתתפו במבצע 'תורת הלוי' שמעניק לכם זכות השתתפות בהגרלות על פרסים יחודיים, ומעל הכל את המתנה המיוחדת – אות שתכתב על שמכם בספר התורה של ילדי ישראל לעלוי נשמת מרן בעל 'שבט הלוי' זכר צדיק לברכה.

על ההגרלות המגוננות ועל הזוכים תוכלו לשמע במוקד 'קול אמונים' 03-91-3-91-91

הקו מתחדש ללא הפסק בשלל מדורים, מבצעים, סעורים וספורים מרתקים! אתם מזמנים להתקשר ולהנות!

ברוך אתה ה'... הנותן לשכני
בינה לברחין בין יידיש ליהודי

אמנו!
ילדי 'בני אמונים'
הספרים על 'אמן'

המל פזמות ברכה בקול

אבא הודיע לנו שיש באמתחתו ספור חשוב לספר בסיים
ה'מירות' והמנה העקריית.
היינו במתח, אף המתנו בסבלנות עד לאחר סיום המונה

העקריית. או אז ספר לנו אבא את ספורו המפרעים:

"וואי יודעים אתם", פתח אבא, "שבמסגרת עבודתי אני צריך
להעביר מדי פעם מעטפות של יהודים ממקום למקום.
השבוע התבקשתי להעביר מעטפה שפזו ללקוח המתגורר
באחת מהמדינות המרוחקות בארצות הברית.

כיון שההגעה לאותה מדינה דורשת טיסה של כשעתיים,
הזמנתי כרטיס לטיסה היוצאת לפנות בוקר, כך שששאיני אל
היעד אספיק להתפזל שחירתי במנוח, וגשאיחזור לכאן בשעות
הערב לא אחמיץ את שעורי הקבוצה.

בשעה ארבע לפנות בוקר יצאתי מהבית לטיסה התעופה.
הטיסה עברה ברוך ה' בשלום, העסקה נסגרה כמתכנן
והספקתי לשוב לשיעור - הכל עבר בהצלחה בסייעתא
דשמיא".

הרמנו גבותינו בתמיכה;
אם הכל עבר

מן בעל
'שבט הלוי' זצ"ל

שמי דודי. אני בן שנים עשרה ומתגורר בארצות הברית.
אבי שליט"א היה בבחירות תלמיד משיבתי של מן בעל
'שבט הלוי' זצ"ל, ובמשך השנים נקשר אליו מאד. גם לאחר
שהתחתן ועבר להתגורר בארצות הברית נהג אבי לפקד את
מיון קדשו לעתים מופנות לעצה ולברכה.

אף אני הקטן זכיתי לראותו בהיותי בן חמש ודמותו המאירה
והתמימה נותרה חקוקה בלבי ונשמתי לגנח.

כיון שאבי עוסק לפרנסתו במסחר ביהלומים ואבני חן, לא
פעם ולא פעמים זוכים אנו לשמור בביתנו למשך לילה או שנים
מעטפות הנושאות בחבן אוצרות יקרים עד מאד.

אעצור כאן את הקדמתי, כדי לספר לכם על יהלומים מסוג אחר
לגמרי, כאלו המותגלגלים בכל בית יהודי לאלפים ולרבבות,
הלוא הם יהלומי ה'אמן'.

תקופה קצרה לאחר פטירתו של מן הגר"ש זצ"ל נתקל אבא
בפרסום שהופץ מטעם 'בני אמונים' הדואג למלא את בתי
ישראל באותם יהלומי אמן מיוחדים. הפרסום קרא ללדי
ישראל להצטרף למבצע 'תורת הלוי' לעלו נשמת מן זצ"ל.

אבי שיחיה, חפץ בכל מאודו לפעל לעלוי נשמת רבו האהוב,
והרעיון קסם לו עד מאד. הוא החליט לאמצו בביתנו,
ובסעודת ליל שבת חלק לנו בהתרגשויות דפים שעליהם
מדפסת טבלת מבצע משפחתית.

מיום זה נאילך החלה אורית החזק למלא את ביתנו. בכל
ערב הבית אבא בספוק בטבלת המומלאת לאשה ביהלומי
אמן לעלוי נשמת רבו הגדול, והעניק לנו מתנות מיוחדות
שהוסיפו שמחה על חידתנו הרוחנית.

את סעודות ליל השבת הקדיש אבא באפן קבוע לשיחות
חזק בנושא המבצע, שבהן שזר מדרשי חז"ל, ספורים
ומשלים בשבח ענתי אמן מתוך החיבור הרב של עלוני 'בני
אמונים' הנפלאים.

*

באחד מלילות השבת שתף אותנו אבא בחזק נוסף שקבל
על עצמו: להקפיד לברך כל ברכה בקול, גם אם אין בסביבה
מישהו שיאמין אמן. הוא ספר כי במהלך השבוע האחרון,
ארע שהוא נשאר בבית הפנסת זמן רב לאחר תפלת ערבית
כדי להשלים את חק למועדיו. כשסיים, הוא נזכר כי עדין לא
ברך ברכת: "בורא נפשות" והצטער על שלא הקדים לברך
כשעוד נכחו מתפללים בבית הפנסת, ויכלו לענות אחריו
אמן. בלית ברירה הוא ברח לבדו, אף אמר את מלות הברכה
בקול ובקננה. להפתעו הרבה, הוא שמע מכיון עזרת
הנשים את הפולה "אמן" שנאמרה בדבקות אחרי ברכתו.
התברר, כי אחד המתפללים התעכב שם.

אבא בקש לשמע את דעתנו על הספור, וכאן הייתי אני
זה שהפתעתי כשספרתי לו: "לפני כמה ימים בשעת לילה
מאחרת שכנתי במטה ולא הצלחתי להירדם. פתאום שמעתי
אותה מהמטבח מברך בקול, וכמיון שבעתי אחריו אמן..."

אבא הגיב בהתפעלות וסכם: "אם כך ההחלטה נפלה פה
אחד...", והחזיק של אמירת מלות הברכה בקול נכנס אף הוא
למסגרת המבצע.

*

בליל שבת שלאחר מכן צפתה לנו הפתעה; למעשה, כבר
באמצע השבוע הבחנו באותות התרגשויות שזארו על פניהם של
הורינו, אברך בליל שבת. לאחר שובו של אבינו מבית הפנסת
קבלנו אשור לתחושותינו.

צדיק באמונתו מדבר גדולי הדורות על עליית אמן

מן הגאון הגדול רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל נולד בשנת
תרע"ג בעיר וינה שבאוסטריה. בנערותו גלה למקום תורה,
לישיבתו של מן הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל בלובלין.
לאחר שעלה לארץ קבע מגוריו בירושלים ושמש בה ברכנות.
בשנת תש"ז נקרא לשמש כרב של שכונת 'זכרון מאיר' בבני
ברק, וביתו הפך למל תלפיות. במשך למעלה משבעים שנה
הרבני תורה ויראה ביישוב: הקים מחדש את ישיבת חכמי
לובלין, חזר את סדרת ספרי שו"ת 'שבט הלוי' והעמיד אלפי
תלמידים לתורה ולעבודה, עד ששקעה השמש בפטירתו
ביום א' דחל המועד פסח תשע"ה.

'בני אמונים' שישד תלמידו הרב יעקב דב מרמורשטיין
'שליט"א היה חביב עליו עד מאד, וכן אמר באחד מנגוסי 'בני
אמונים':

"מנהג ישראל קדום היה, שהיו אומרים כל ברכות השחר

בשלום, אז מה ארע בכל אפן?

אבא המשיך מיד: "לאחר תפלת ערבית החלתי בנסייעתי
הביתנה, אחר יום עמוס ומתיש, והנה לפתע צלצל הציד בכיסי;
האדם שמעבר לשו הודעה המפפחד המפטרנה המוחזית שדרש
ממני לסור בדחפיות לתחנת המשטרה הקרובה.

הייתי המום לגמרי. נסיית לילות פרטים על הזמן המפתיע,
אף נעניתי בקצרה: 'בוא וגדבר'.

כמחצית השעה לאחר מכן התיצבתי בחדרו של המפקד. הוא
הורה לי ברשמיית לשבת, ומיד פתח בדבריו: 'דע לך כי הישב
במרומים שמר עליך היום, היה לך נס!'. הפתעתי לשמע את
הפולה 'נס' יוצאת מפיו של המפקד הגוי, וגדברתי לשמע את
המשך דבריו המסעירים:

'אתמול בבקר עבר סיר משטרתי שליטי סמוך לביתך. פתאום
הבחינו השוטרים בדמות עטוית שחורים הנמלטת בבהלה
למול הנצית המהבהבת...

לאחר מידך קצר לכדו השוטרים את החשוד כשאקדח
טעון בכיסו. הם הובילוהו כבול באזיקים למטה המשטרה,
שם נחקר עד שנשבר וספר:

'תכננתי לבצע מבקר את אחת מהמשימות המצלחות יותר
ב'קרייה' שלי. ערכתי מעקבים מדקדקים ביותר על אודות
סוחר היהלומים היהודי שגר באזור. סכמי ההצלחה של
המבצע המתכנן, נאמדו בכמעט מאה אחוזים...

'ומה קרה לבסוף?' קטעתי את דבריו.
'מה קרה?', התפרץ השוטר, 'אתם תגידו לי מה קרה!!!',
אמר בועם רב.

'המתנתי סמוך לרכבו של היהודי, ולפתע נדהמתי לשמע
אותו משוחח עם מישהו בהתרגשויות. הסקתי מכך שהוא
הבחין בי ומציע למקום את כחות המשטרה. נמלטתי על
נפשי באכזבה, הישר אל הנצית עמוסת השוטרים...'.

'מנסיון, ספתי שד כאלו נגמרים בצורה קשה ביותר. כדאי
שתגיד לאדם שדברת אתו שהוא הציל אותך ממוות!'
סיים המפקד את ספורו ונפרד ממני בלחיצת יד, לא לפני
שהודיתי לו נרגשות.

למפקד לא ספתי, הוא לא גבין. אצל לך אכיל לספר - אם
עדין לא נחשפתם - כי מי שדברתי אתו היה לא אחר מבואר
העולם בכבודו ובעצמו.

בעקבות אותה הקבלה שקבלנו יחד: גם באותו בוקר קמתי
כרגיל, ובטרם פתחתי בנסייעה ברכתי ברכות התורה, 'אשר
יצר' ו'אלקי נשמה' ברגש רב בקול רם. קויתי שמישהו ישמע
את ברכותי, ואכן מישהו שמע... אמנם הוא לא ענה אמן, אצל
נצחתי מסכנת מות'.

דמימה שדרה בסלון כשסיים אבא את ספורו. נותרנו כלנו עם
מסר שלא נשכח כל מינו.

*

למחרת, כששינו בסעודת הבקר את המילים: 'היום נבדד
לבני אמונים, זחירים לשמרו אבות וגנים', נזכרתי בכך, 'בני
אמונים', והחלטתי לשפת אתכם בספורנו המדהים, ואם
מישהו יזכה להתחזק ממנו, והנה זה שרכי.

המנו גבותינו בתמיכה;
אם הכל עבר

פתח חידה

זכרים יקרים

לפניכם כתב חידה על הלכות עניית אמן
של שתי ברכות שונות.
פיננח את קבת החידה
ונתבו את ההלכות המוזכרות בה.
חובה לפענח את כל חלקי קבת החידה.

באחת שאחרי שהיא גם לפני -
נודה יחדו על העבר,
ובשניה השלישית -
על העתיד בתחנה נתפלל.
בו יצטרך עוד אחד,
ובקודמת לא יהיה ואף לא אחד.

פתרונות נמן לשלח לבני אמונים" ת.ד. 102 בני ברק
הפותרים נכונה ישתתפו בהגרלה
על כרטיסספר בשו" 500 ש"ח.

עמודי שבת